4. Декларация I Съезда народных депутатов РСФСР о государственном суверенитете Российской Советской Социалистической Республики // Советская Россия. - 1990. - 14 июня.

5. К вопросу о государственном суверенитете Белорусской Советской Социалистической Республики: Постановление Президиума Верховного Совета Белорусской ССР, 18 июня 1990 г. - Зб. законау БССР, указау Прэзщыума Вярхоунага Савета БССР, пастаноу Савета МШстрау БССР. - 1990.- № 18.-Арт. 264.

6. Об образовании Комиссии Верховного Совета Республики Беларусь по подготовке проекта Декларации о государственном суверенитете Белорусской Советской Социалистической Республики: постановление Верховного Совета БССР, 20 июня 1990 г. - Зб. законау БССР, указау Прэзщыума Вярхоунага Савета БССР, пастаноу Савета МШстрау БССР. - 1990. - № 18. - Арт. 268.

7. *Курьянович, А.* Принятие Декларации о государственном суверенитете: факты, цифры, цитаты / А. Курьянович // Информационный портал Naviny.by - [Электронный ресурс]. - 2010. - Режим доступа http://naviny.by/rubrics/politic/2009/07/27/ic_articles_112_163750/. - Дата доступа: 06.03.2009.

8. *Навумчык, С.* Сем гадоу Адраджэньня, альбо Фрагмэнты найноушай беларускай гісторыі (1988-1995) / С. Навумчык. - Варшава; Прага, 2006. - 140 с.

Ц1 АДБЫВАЕЦЦА ЭВАЛЮЦЫЯ 1НСТЫТУТА СУДОВАГА КАНСТЫТУЦЫЙНАГА КАНТРОЛЮ АДПАВЕДНА АСНОУНАМУ ЗАКОНУ БЕЛАРУС1?

А. М. Пугачоу

Полацю дзяржауны утверётэт

Заснаванне у 1994 г. «вартаушка» Асноунага Закона - Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь засведчыла імкненне маладой дзяржавы існаваць ва умовах прававога і дэмакратычнага стану, канстытуцыйнага ладу жыцця. Але ад самага пачатку Канстытуцыйны Суд трату у няпростую сітуацыю. Яго фарміраванне адбылося фактычна без удзелу шраушка дзяржавы, што ва умовах прэзщэнцкай формы выглядала нелагічным; кампетэнцыйна ён меу досыць малое кола паунамоцтвау, а некаторыя з іх былі для суда недарэчнымі (напрыклад, разглядаць справы па уласнай irn-цыятыве); у сваёй дзейнасці быу зашмат палгтызаваны і г. д.

У вышку пал^ычнага і канстытуцыйнага крытсу 1996 г. у краіне адбыл^я істотныя змены: змянілася форма шравання; быу адменены прынцып вяршэнства закона; грунтоуна пераразмеркаваліся паунамоцтвы паміж галінамі улады; краіна пачала ^наваць у новых палітычных рэаліях. Рэформы кранулі і Канстытуцыйны Суд. Гэта тычыцца нарматыунай базы, механізма фарміравання, статусу суддзяу, аб'ему кампетэнцыі і інш. Кожны з пералічаных пунктау заслугоувае дасціпнага аналізу і шшага фармату даследавання, таму у дадзеным выпадку звернем увагу на найбольш прынцыповыя пытанні: накольш, пачынаючы з 1996 г. (новай рэдакцып Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь), навелы у дзеючым заканадаустве адпавядалі нормам Асноунага Закона адносна аргашзацып і функцыянавання Канстытуцыйнага Суда Рэспубл^ Беларусь. Як мінімум, па нашых назіраннях, у трох выпадках выяуляюцца такія неадпаведнасці.

1. Прадугледжаны Кодэксам «Аб судауладкаванш і статусе суддзяу» (ч. 2 арт. 21) парадак фарміравання складу Канстытуцыйнага Суда не адпавядае Асноунаму Закону. Гаворыцца, што «кандыдатуры для абрання на пасады суддзяу Канстытуцыйнага Суда Рэспубл^ Беларусь прапануюцца Старшынёй Канстытуцыйнага Суда Рэспубл^ Беларусь». Гэта тычыцца кандыдатур, што абЬраюцца праз Савет Рэспублшь Але ж шдзе у Канстытуцыі пра тое, што вядучая роля у падборы кандыдатур належыць Старшыні Канстытуцыйнага Суда Рэспубл^ Беларусь, размовы не вядзецца. Лшне казаць, што кандыдатура Старшыш цалкам залежыць ад Прэзідэнта, і гэтыя 6 суддзяу фактычна прызначаюцца КіраУніком Дзяржавы, а не абіраюцца верхняй палатай Парламента па свайму разуменню.

2. Абсалютна неканстытуцыйна выглядае ч. 5 арт. 22 Кодэкса: «Нарматыуныя прававыя акты, прызнаныя згодна заключэнню Канстытуцыйнага Суда Рэспубл^ Беларусь не адпавядаючымі Канстытуцыі... лічацца страціушымі сілу цалкам альбо у пэунай частцы з моманту унясення у іх адпаведных змяненняу і (ці) дапауненняу альбо прыняцця новых нарматыуных прававых актау». Атрымліваецца, што юрыдычная сіла заключэння Канстытуцыйнага Суда Рэспубл^ Беларусь мала чаго вартая, бо лёс неканстытуцыйнага акта вырашае не ён, а той суб'ект норматворчасц, яш яго выдау. Гэта недапушчальна і неабходна кіравацца у дадзеным выпадку арт.7 Асноунага Закона. Варта адзначыць, што ч. 5 арт. 22 у далейшым супярэчыць ч. 14 арт. 24 дадзенага Кодэкса.

3. Пытанне пра пашырэнне паунамоцтвау Канстытуцыйнага Суда заусёды з'яулялася адным з прынцыповых. Калі зыходзіць з нормау Асноунага Закона, дзе гаворыцца пра аб'ём яго кампетэнцыі, то слушна зауважыць, што ніводны у свеце канстытуцыйны суд не мае такой абмежаванай сферы юрысдыкцыь Трэба ухваляць тыя намаганні, што станоуча уплываюць на вагу і статус вышэйшай кантрольнай судовай шстанцыь Але ж рабщь гэта неабходна у адпаведнасці з Канстытуцыяй, дзе гаворыцца пра тое, што «кампетэнцыя, арганізацыя і парадак дзейнасці Канстытуцыйнага Суда вызначаюцца законам» (ч. 7 арт. 116). У 2008 г. згодна з Дэкрэтам №14 Прэзщэнт пашырыу паунамоцтвы Канстытуцыйнага Суда (шшага вышэйшага дзяржаунага органа), што не адпявядае патрабаванню Асноунага Закона пра неабходнасць вырашэння такога пытання толькі праз закон (акт, прыняты Парламентам альбо праз рэферэндум). 1накш кажучы, пашыраць паунамоцтвы Канстытуцыйнага Суда трэба, але рабщь гэта належыць тольш праз поуную адпаведнасць Канстытуцыі.

ГЛОБАЛИЗАЦИЯ И СООТНОШЕНИЕ НОРМ МЕЖДУНАРОДНОГО И НОРМ НАЦИОНАЛЬНОГО ПРАВА

О. Н. Иванченко

Национальный университет «Одесская юридическая академия»

Проблема соотношения международного и национального права, в силу своей важности, всегда привлекала к себе повышенное внимание юристов. Особое звучание данная проблематика получает сейчас, поскольку в настоящее время приоритетной тенденцией развития современной цивилизации является такое широкомасштабное явление, затрагивающее все государства, как глобализация. Важнейшим направлением воздействия глобализационных процессов на правовую реальность является изменение соотношения международного и национального права. Актуализацию данной проблематики в современных условиях связывают с усилением влияния международного права на функционирование национальной правовой системы.